

Gudstjeneste i Skævinge Kirke

den 8. oktober 2017

Kirkedag: 17.s.e.Trin/A

Tekst: Sl 19,2-7; Ef 4,1-6; Luk 14,1-11

Salmer:

SK: 392 * 289 * 381 * 336 * 477 * 334

I de gammeltestamentlige salmer, som dagens første læsning er fra, er der mange storslåede salmer om Guds storhed. I mange af salmerne bliver vi, som i dag, taget med ud i de helt store billeder. Ja hele universet, så meget af det, man nu kendte til, bliver inddraget i åbenbaringen af Guds storhed og herlighed. Således i dag solens gang over himlen fra den ene ende til den anden. Ofte bliver også månen og stjernerne inddraget. Så himlen, universet, i dets store udstrækning og mangfoldige indhold af himmellegemer fortæller om Guds storhed og Hans hænders værk.

”Verden” bliver hele jorden og alle dens mennesker i alle tider og alle steder, og alt, hvad jorden ellers rummer, ses som åbenbaring af Guds storhed. Og netop som åbenbaring, ikke som forklaring. Det vises os, holdes op for os som et gigantisk maleri, og det er som om der siges til os: Hvordan kan I tvivle om Gud, I kan jo se Hans værk. Og så fantastisk som Hans værk er, så fantastisk er Gud. Skaberværket viser Guds sind og tanker. Viser det i sin storhed og mangfoldighed.

Skaberværket taler om Gud. ”Mesteren prises af hvælvingen blå” sang vi i første vers af første salme i dag. Gendigtning af den gammeltestamentlige salmes ord: ”Hvælvingen beretter om hans hænders værk” Skaberværket taler med i åbenbaringen af Gud væsen og værk, dog uden ord, fordi de blev til ved Guds ord. Gud talte, og det blev, hvad Han sagde. Jeg kender nogle

voksne mennesker, der som begrundelse på mange af deres argumenter og love og regler, f.eks. overfor børn, på spørgsmålet ”Hvorfor?” svarer ”Fordi jeg siger det!” Det er godt nok et svar, men det er ikke et særligt godt svar. Faktisk vidner det jo netop om, at den voksne egentlig ikke har et svar. Faktisk er det kun Gud Herren, der kan sige, at sådan er det, fordi jeg siger det. Skaberværket er, fordi Gud siger det.

Jeg kan godt lide disse gammeltestamentlige salmer, der løfter vore blikke ud i de store perspektiver og åbner vore øjne for Guds storhed og mangfoldighed. Jeg kan godt forstå den salmist, der i den sammenhæng så spørger: Hvad er et menneske i alt dette? Hvad er et menneskebarn, at du tager dig af det, som der spørges i Sl 8. Kan Gud overhovedet få øje på mig, i det store billede? Er det for Gud ikke det samme som, når vi kigger på de der billeder med find Holger? Det er et mylder af detaljer, så det er slet ikke til at overskue, og man skal virkelig lede og søge, for at finde Holger. Men sådan er det ikke for Gud. Han har selv malet billedet med alle dets detaljer, og Han ved, hvor hver enkelt detalje er. Derfor gør disse store billeder af Gud mig både stor og lille. Jeg føler mig lille i det store billede; men jeg føler mig også stor, fordi jeg har en af Gud villet plads i det. Gud har malet mig i sit billede. Og det gør Gud stor. Hele det store billede med alle dets detaljer er fordi, sådan ville Gud det, og sådan talte Han det. Der er tanke og begrundelse bag.

Men begrundelsen kan vi ikke altid gennemskue eller rumme, derfor er billedet ikke en forklaring, men netop en åbenbaring. Se billedet og se deri Gud Herren.

Forleden dag ved præstegårdsaftenen sagde, og jeg kan jo godt tillade mig at nævne hende, da hun jo sagde det i fuld offentlighed, og Bodil sagde, at dét, der for hende var det

værdifulde ved gudstjenesterne var, når hun kunne tage noget med hjem og bruge det i sin dagligdag. Skal vi se de gammeltestamentlige salmers billeder om Guds storhed i den sammenhæng, så kan man jo lede tanken hen på en aften på terrassen, hvor man lader blikket og tanken gå ud i universet. Men man kan også lade blikket glide over i Det ny Testamente.

Nu er det ikke sådan, at det kun er de helt store billeder af Gud, der er i GT. Der er også dagligdagens billeder. Og i NT er også de helt store billeder af Gud. Men der er alligevel et mærkbart skifte fra GT og til evangelierne, hvor vi så møder Jesus Kristus, Guds enbårne søn, i køds og menneskers skikkelse.

Jesus er ikke i tvivl om Guds storhed og herlighed. Og den ene gang efter den anden peger han på denne. Men han gør det i dagligdagens billeder og situationer. Det er, som om Bibelens samlede budskab er til os, at vi skal se Guds storhed, men nu er meningen jo ikke, at I skal sidde og glane ud i rummet hele tiden, så derfor skal Jeres øjne åbnes, så I også ser Guds storhed og herlighed og nærvær i det, der er mest betydningsfuldt for Jer. Og det er jo vores hverdag.

Det er i vores hverdag og hverdags liv, at vi stiller vores "Hvorfor?". Det er i hverdagen, at vi tager livtag med de helt store spørgsmål om liv og død, had og kærlighed, godt og ondt osv. Det er i hverdagen vi frydes og skuffes. Det er i hverdagen, vi forundres og forarges. Det er i hverdagen vi udfordres i tro, håb og kærlighed, i forhold til Gud, til os selv og til hinanden, for det er i hverdagen, vi forholder os til netop Gud, os selv og hinanden. Det kan godt være, vi har himmelvendte øjne, fra tid til anden, men fødderne er nu plantet på jorden. Og det er som om, Bibelen netop godt er klar over dette. Det er som om, Gud er klar over dette, og derfor er det på jorden, i hverdagen, at Han i Jesus åbenbarer sin himmelske herlighed.

Gud møder os og forholder sig til os i vores hverdag, som vi i evangelierne ser Jesus møde og forholde sig til mennesker.

I dagens evangelium er det igen Jesus og farisæerne, der støder sammen. Det gør de faktisk ret tit. I dag handler det om, om man må gøre godt/helbrede på en sabbat, på en hviledag. Jesus og farisæerne støder som nævnt tit sammen, og det slog mig i forberedelserne til i dag, at netop sabbatsbuddet er en af de få ting, der igen og igen er anliggendet. Jesus og farisæerne støder sammen om mange ting; men sabbatsbuddet er en af de få ting, der igen og igen vender tilbage. I den sammenhæng blev jeg længe hængende ved Jesu spørgsmål og farisæernes svar, der dog ikke kom.

Jesus spørger: ”Hvis en af jer har en søn eller en okse, som falder i en brønd, vil han så ikke straks trække dem op, selv om det er på en sabbat?” Så står der om farisæerne: ”Det kunne de ikke svare på.”

Hvis jeg nu var en lille dreng, søn af en farisæer, og havde siddet i en krog af stuen og hørt Jesus spørge sådan til min far, ville jeg så ikke have forventet, at min far med det samme havde svaret: Jo, selvfølgelig. Det er da et dumt spørgsmål. Og hvordan ville jeg så have haft det, når min far ikke svarede sådan, ja faktisk slet ikke svarede på spørgsmålet? Jeg er næsten sikker på, at jeg som en lille farisæersøn ville kunne blive rimeligt forfærdet ved tanken om, at faldt jeg i brønden på en helligdag, så ville far måske have ladet mig drukne, for ikke at overtræde buddet om at holde hviledagen hellig, og derfor ikke må gøre noget arbejde. Det ville heller ikke være mærkeligt, om sådan en lille farisæersøn så også tænkte: Hvad i alverden er det for en gud, vi tror på og tilbeder? Det vil ikke være mærkeligt, hvis det efterlader det billede i sådan et barns hoved, at Gud skal man passe på, man ikke gør vred. Egentlig

synes jeg, det giver et billede af Gud i lighed med de voksne, jeg tidligere omtalte, sådan at Gud på vore spørgsmål, blot svarer ”Fordi jeg siger det!”

Jeg synes faktisk, det er ret foruroligende, at de ikke kunne svare på Jesu spørgsmål. En konfirmand spurgte engang, hvordan jeg troede, tingene ville have foregået, hvis alt det med Jesus først skulle have foregået i vores tid? Nu kan man jo ikke bare lige flytte Jesus-åbenbaringen op i vores tid, for vores tid er jo også præget af, at Jesus-åbenbaringen er sket. Men i denne sammenhæng, hvis man sådan flyttede den op i vor tid, så er det da sjovt/tankevækkende at tænke sig, at netop sammenstødene omkring helligdagsbuddet måske havde haft helt andre situationer og indhold. For farisæerne på Jesu tid havde udbygget helligdagsbuddet med en kolossal masse forskrifter for, hvad der lå i hvile-begrebet og hvad der var ret i deres måde at forholde sig til Gud på hviledagen, og hvad de derfor ikke måtte gøre. Vi har det jo næsten omvendt med dette bud. Jeg kunne godt forestille mig, at vi ville have stødt sammen med Jesus i den sammenhæng, fordi han måske ville prøve at få os til at forstå vigtigheden af hviledag og helligdag, og således talt for, at vi måske gjorde mindre på hvile- og helligdagen. Måske, hvis Jesus havde spurgt os i dag, hvis I har en søn, der vil i kirke eller sidde og spille ludo med Jer på hviledagen, vil I så holde fri og gøre det? Jeg kan godt komme på nogle, der heller ikke ville/kunne svare på det.

Men hvilket billede efterlader vi ikke dermed af Gud, akkurat som hvilket billede efterlader farisæernes manglende svar af Gud? Og hvilket billedet tegner vi ikke dermed af os selv? Vi tegner det billede af os selv, at vi sætter os selv ind på en plads, der ikke tilkommer os, sådan som tilfældet er med pladserne ved bordet i den lignelse, Jesus fortæller. Vi sætter vore meninger og holdninger over Guds, måske ’fordi vi siger det!’

Og så bliver vi ydmyget, når Gud kommer og siger, at du må sætte dig længere ned, for du sidder på min plads. 'For jeg siger...' Og i Jesu åbenbaring, Jesus som er Guds Søn, og dermed autoriteten bag også hvile- og helligdagsbuddet, som alle andre bud og Guds-ord, sætter ikke buddet ud af kraft; men Han lader det jordiske livs råb og behov for kærlighed komme før sine egne bud. For intet bud eller ord af Gud kan lukke af for kærligheden eller behovet for at gøre godt. For alle Guds bud og ord af båret af kærlighed og godhed og skal bære kærlighed og godhed helt ud i menneskers hverdag.

Kærligheden kan ikke sige, at i dag holder jeg hvile, så du, min søn, må træde vande i brønden til i mandag morgen. Kærligheden kan ikke sige seks dage ad gangen. Kærligheden kan ikke sige om lidt. Kærligheden kender ingen begrænsninger. Lige så lidt gør Gud. Lige så lidt kan Gud sige nej til kærlighedens og godhedens behov. Jeg nævnte før, at farisæeren måske synes, at spørgsmålet om en søn faldet i en brønd er et dumt spørgsmål, for det er jo en absurd situation at stille kærlighedens fordring i. Derfor er det så også så meget mere absurd og katastrofalt for menneskers Guds-opfattelse og selvopfattelse, at de ikke kunne svare. Og derfor bliver mange situationer, hvor mennesker siger "Fordi jeg siger det!" faktisk også temmelig absurde.

Vi bør derfor øve os langt mere i at tale som hele det store skaberværk, som i sin udfoldelse og mangfoldighed udsiger Guds storhed og herlighed, og deri oftere svare på "Hvorfor?" med "Fordi Gud siger..." Og vi skal svare på en sådan måde, at vi, som skaberværket, åbenbarer Guds storhed og herlighed, at netop Guds kærligheds fylde og vilje til at ville det gode, bliver synlig og virkelig for os, som det blev synligt og virkeligt for manden med vand i kroppen den dag i farisæerens hus, hvor også Jesus heldigvis var tilstede. For hvor Jesus er, der skabes

liv, fordi han er åbenbaring af, hvad Gud siger. I hverdagens liv på jord er Jesus åbenbaringen af Guds herlighed. Dertil kan vi kun svare

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen